

Stockholm 2013-02-26

Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala
tjänster

Remissyttrande över EU-kommissionens förslag till tobaksdirektiv (COM (2012) 788 final)

Ref: S2012/208/FST

Tobakens skadeverkningar på hälsan är omfattande. Som nämns i EU-kommissionens förslag orsakar tobaksbruk nästan 700 000 dödsfall varje år och ger negativa konsekvenser som cancer, hjärt- och kärlproblem, påverkan på foster osv. Det är med särskilt intresse och uppskattning vi ser att EU-kommissionen bland annat motiverar förslaget att reglera tobaksvaror med tobakens beroendeframkallande egenskaper och med att artikel 114 i EUs fördrag föreskriver en hög hälsoskyddsnivå som grundas på vetenskapliga fakta.

Tobak och alkohol tillhör de största undvikbara hoten mot hälsan. Dessutom används de ofta samtidigt och de till och med förstärker varandras skadliga effekter. Om en person både röker och dricker alkohol multipliceras riskerna från tobak respektive alkohol med varandra och ökar alltså med mer än summan.¹ Risken för cancer i svalg och luftvägar för personer som röker och dricker mycket kan vara 10 till 100 gånger större än för personer som aldrig rökt och inte druckit alkohol.² Studier har också visat att det är mycket vanligare att de som dricker alkohol också röker, och att det är vanligare för de som röker att de också dricker alkohol.³

Det finns också ett samband mellan både tobak och alkohol, och narkotika. Undersökningar i USA visar till exempel att andelen ungdomar som använder narkotika var 9,5 gånger så stort bland dem som hade rökt den senaste månaden jämfört med dem som inte rökte.⁴

Det är därför viktigt att minska bruket av tobak för att minska skadorna, vilket ömsesidigt förstärker effekten av åtgärder som minskar bruket av alkohol och narkotika. WHOs ramkonvention för tobakskontroll, som EU och Sverige har bundit sig till, innehåller ett flertal effektiva metoder för att minska användning och skador, som höjt pris, åtgärder mot smuggling, förbud mot marknadsföring och sponsring.

¹ International Agency for Research on Cancer, IARC. (2007). Attributable Causes Of Cancer In France In The Year 2000. Lyon: IARC. (IARC Working Group Reports, Volume 3).

² Boyle, P. et.al. (2003). European Code Against Cancer and scientific justification: third version. *Annals of Oncology* 14:973–1005.

³ National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism, NIAA. (2007), Alcohol and Tobacco. Alcohol Alert No 71, Rockville, MD, USA

⁴ Substance Abuse and Mental Health Services Administration, (2012). Results from the 2011 National Survey on Drug Use and Health: Summary of National Findings, NSDUH Series H-44, HHS Publication No. (SMA) 12-4713. Rockville, MD, USA

Förslaget till tobaksdirektivet ska bland annat säkerställa genomförandet av ramkonventionen inom EU. IOGT-NTO tillstyrker förslaget, och vill särskilt betona vikten av varningstexter av tillräcklig storlek och användningen av bilder enligt artiklarna 7 till 11, vikten av begränsning av marknadsföring på förpackningen enligt artikel 12, vikten av spårbarhet enligt artikel 14 för att försvåra smuggling och illegal handel.

På samma sätt som för alkoholindustrin finns det en olösbar konflikt mellan tobaksindustrins intresse av vinst och försäljning och folkhälsans intresse av minskat bruk och minskade skador. I ramkonventionen för tobakskontroll föreskrivs i artikel 5.3 att utformningen och tillämpningen av folkhälsoåtgärder ska skyddas från påverkan av tobaksindustrin och de som främjar dess intressen. Det är allvarligt att den svenska regeringen riskerar att bryta mot denna artikel genom att ge tobaksbolag möjlighet att med remissvar få inflytande över utformningen av förslaget till tobaksdirektiv.

Anna Carlstedt
Ordförande

Peter Moilanen
Generalsekreterare